

Ծանուցման տողը.
Առաջին. երեսը 5

Հ Ա Յ Կ Ա Յ Է Ն Լ Ո Ւ Ր Ե Ր

Gérant responsable
A. SAKAÏAN

ԾԱՂԻԿ շաբաթը երկու անգամ կը հրատարակուի Չորեքշաբթի եւ Շաբաթ օրերն: — Տարեկան բաժանորդագրութեան գինն է 100 դուրուս արծաթ, — Վեցամսեայն 50. — Գաւառաց համար 115 դր: Վեցամսեայ 60

Որ եւ է համակ կամ գրութիւն պէտք է ուղղել Առ. Արսոնաէր եւ Տնօրէն Անտոն Սաֆաեան, Կ. Պօլիս, Պասլը Ալի հասկէսի քիւ 20: Խմբագրութեան յանձնուած գրութիւնք եւ չեն տրուիր

Թիւ 84 Ա. ՏԱՐԻ

ԳԻՆ 40 ՓԱՐԱ

1887 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 10 ԾԱՐԱԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Նոր Բաղաքական Ժողովը ինիստ գումարեցաւ չորեքշաբթի օրն հրաւիրանօք Ամեն Ս. Պատրիարք Հօր, այս հրաւերին անձամբ պատասխանած էին Վսեմ: Իլիաս էֆ. Չայեան, Մեծ. Գարրիէլ էֆէնտի Գարրիէլեան, Մեծ. Կարապետ էֆ. Հազարեան, Կարապետ էֆ. Գաբամաճեան եւ Կարապետ էֆ. Սվաճեան: Միւս անդամներէ ոմանք Դիւանի կաղնութեան նկատմամբ իրենց քուէն զրկած էին, եւ այլք իրենց բացակայութեան պատճառն ծանուցած էին:

Ժողովականք փափաք յայտնելով որ Դիւանի ընտրութիւնը Ժողովոյ ամբողջութեան ներկայութեանը կատարուի, Ամեն Ս. Պատրիարք Հօր համաձայնութեամբ որոշեցին՝ յառաջիկայ երկուշաբթի ինիստ գումարիչ Դաւաթիոյ խորհրդարանին մէջ:

Հետեւեալը չորեքշաբթի աւուր Արեւելքի մէջ կը կարդանք:

ԷԶՄԻԱՄՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Վեհ. Կաթողիկոսը սեպտեմբերի 15ին երեքշաբթի երեկոյ Բիւրականի ամարանոցէն էջմիածնայ Վեհաբանը

դարձաւ, Սինոդի անդամներէն Ներսէս, Սարգիս եւ Մամբրէ եպիսկոպոսներն յատկապէս զնացեր էին Վեհ. Հայրապետին ընկերանալու, Միաբանութիւնն եւ Ճեմարանի ուսուցիչք եւ աշակերտք, եւ Վաղարշապատի իշխանութիւնք եւ գլխաւորք դիմաւորեցին զնա, եւ յաջորդաւաւորուն ներկայացան ի համարոյր Աջոյն: Իւրաքանչիւր խմբի յատուկ յանձնարարութիւններ ըրաւ իրենց պարտուց նկատմամբ: Վեհ. Կաթողիկոսի հանգիստն եւ առողջութիւնը լաւ է:

— Երկուշաբթի սեպտեմբեր 21 ին կը բացուի Ճեմարանի ուսմանց ընթացքը, Տեսուչն է Պ. Արշակ Նահապետեան, իրեն օգնական ունենալով Վահան վարդապետ Տ. Գրիգորեանն: Ուսուցչաց խումբը կը կազմեն Մաղաքիա եպիսկոպոս Օրմանեան, Սահակ վարդապետ Պապատարեան, եւ Պարոնայք Սեդրաք Մանգինեան, Փիլիպպոս Վարդանեան, Կարապետ Կոստանեան, Ստեփան Պալասանեան, Մկրտիչ Պալեան եւ Սարգիս Ա. Գաբրիէլեան: Ճեմարանն ունի եւ չորս կառավարիչներ, Պ. Պ. Դրիգոր Ա. Յարութիւնեան, Դէորդ Ա. Բարթողիմիոսեան, Մինաս Ազնաւորեան եւ Աբեղանալով Ալիքսանեան, որք մասնաւոր

դասեր ալ կաւանդեն: Աշակերտաց թիւն նոր ընդունուածներով 110 եւ զած է, բոլորը գիշերօթիկ, եւ բաժնըւած եօթն կարգերու, այսինքն դպրանոցի երրորդ դասարանէն մինչեւ վեցերորդը, եւ երեք լսարանները: Լսարաններու ուսմանց ընթացքը նշանաւոր փոփոխութիւն կրեց աստուածաբանական նոր դասերու աւելնալովը:

— Այս օրերս յերեւան ե. յէջմիածին կ'սպասուի արդարութեան գործոց Վոեմ. նախարարը:

Գերապատիւ Մատթէոս եպիսկոպոս Իզմիրլեան յառաջիկայ չորեքշաբթի օրն կը մեկնի մայրաքաղաքէն ի Գահիրէ:

Խիզանու ընկերութեան կրթական եւ ելմոական տեսչութեանց կողմէ լսաւ հրամանի Ս. Պատրիարք Հօր հաշիւներն քննուելով, երեսը ճիշդ ճերմակ է ելեր: Ազգէն հարիւր հազար զուրուշ չորթեր է յանուն ուսման տարածութեան եւ ամբողջովին տարածելու է ընկերութեան գործադիր անդամոց գլխաւորներուն մէջ:

Աստուած սղգաւէր աւաղակները պահաւ չընէ:

ԱՐՁԱԳԱՆՔ

Այս օրերս դարձեալ իզմիրի Առաջնորդին մարդամեքենայներն մեծ գործունէութիւն կը ցուցնեն. նամակ նամակի վրայ կը տեղացնեն իւրեանց համախոհ ճէրիտէի-Շարգիյէին՝ որ պաշտօն ունի Արեւելքի մէջ հրատարակուած երկու հերքմնագիրներն մատնանիչ ցուցնել՝ կամ աւելի ճիշդն կըլլայնել իբր ճշմարտութիւն, այն հերքմնագիրներն՝ որ երեք հարիւր ստորագրութիւն կրող հանրագիրը հերքելու համար, միանալով երեք ստորագրութիւններ, հատնտիր ածականներով ամեն խարդաւանութիւններէ անբասիր երեքնել կուզեն իւրեանց կուռքը. Մեզ համար ոչ հանրագիրն և ոչ հերքմնագիրներն կարեւորութիւն ունին. իզմիրի Առաջնորդը յայտ ընդհանուր Ազգին, Պատրիարքարանին և Կեդր. Վարչութեան դէմ՝ ըմբոստ է. հետեւաբար յանցաւոր ինք կուզէ կաթողիկոս ըլլայ, կուզէ սուրբ ըլլայ, կուզէ կիսաստուած, մենք զինքը սոսկ իզմիրի առաջնորդ կը ճանչնանք և ի դիմաց հանրութեան մեր սեպուհ պարտաւորութիւնը կատարած ըլլալու համար կը խրատենք զինքը որ երկպառակութիւններ յարուցանելէ զգուշանայ, քանզի իրեն կը քնասէ, Ազգը նախնի ժամանակուան Հայոց ազգը չէ որ աննշան վարդապետներ հերձուած մը յարուցանելով, մի մաս ժողովուրդ կանջատէին և իւրեանց փառասիրութեան գործիք կը նէին այժմ նոյն օրինակ միամիտներ գտնելն բացարձակապէս անկարելի է:

Իզմիրի Հայրապետին մարդամեքենաները որ քան ալ յաղթական երեցնեն իւրեանց կուռքը, դարձեալ հասարակաց կարծեաց առջև վաղուց պարտեալ է նա. այո, թող մարտնչի Վարչութեան դէմ և դեռ չը թողու շահապաշտանի Պօլիս առաքուած հոգ չէ, բայց հաւաստի թող ըլլայ որ մինչեւ վերջը եթէ շարունակէ այս պայքարն, կը վախնանք որ շահապաշտեանի հետ Պօլիս կուգայ նա և ինք:

Ասկէ զատ, այդ մարդամեքենաները այնչափ կը գովեն, այնքան բարեմասնութիւններով կը դրուատեն և

այն չափ երկնէ յերկինս կը բարձրացնեն իւրեանց Հայրապետը որ մարդհազիւ կրնայ զոպել կարեկցութեան ժպիտ մը. ալ որ՝ անգոյ մեծագործութիւններն հուշակեն. իզմիրի մէջ չը կայ բարեգործական արարք մը որ իւրեանց այս նոր Մովսէսը՝ ինչպէս անուանած էր ճէրիտէի թղթակիցը, մատ չունենայ մէջը. հապա Գըրք ազաճ գիւղի եկեղեցւոյն օծման հանդէսը. որ ճէրիտէի-Շարգիյէին մէջ այնչափ փայլուն նկարագրուած էր, և որ Ռէժիի պաշտօնեաներն իսկ դիմաւորութեան ելեր են եղեր նորին սըրբազնութեան ընդ առաջ, սակայն հիասքանչ նամակագիրը չըսեր մեզ թէ՛ այդ Ռէժիի պաշտօնեաներն մաքսէն փախցուած ծխախոտ ալ գտնուեն նորին Սրբազնութեան վրայէն. Պօլսեցիներն տղու տեղ՝ դրեր է Գըրք ազաճի այդ միամիտ հոգաբարցու նամակագիրը, որ գիւղային պարզ եկեղեցոյ մը օծման հանդէսը կը նկրտի հաւասարեցնել 1889ի Բարիդի մէջ բացուելիք արուեստահանդէսի բացման հանդէսին, այդ ստայօդ ճոռումաբանութիւններով կը կարծեք թէ կը շահեցնե՞ք ձեր առջին մերթ ընդմերթ պատառ մը հաց նետող Հայրապետնուդ: Կուզէք յայտ ժողովրդեան ցուցնել 300 ստորագրութիւններն անպատիւ, սինքոր և բեզալէթ, և ձեր երեք ստորագրութիւններն պատուաւոր, աղիղ և ազնուական, դուք իսկ խորհեցէք, կարելի՞ բան է այս: Նոյն երեք հարիւր ստորագրութիւններն չըլլային իսկ՝ ինչ՝ կը կարծեք, այդ շահապաշտեանին և իւր պաշտպանացն աւարտանկաց ինչ ապրանք ըլլալին չէ՞ր գիտեր Ազգը. մենք լուռ կեցանք մինչև ցարդ զի ազգային վարչութիւնը դեռ չէր կազմակերպուած Գաղաքական Ժողովոյ ընտրութեան պատճառաւ և կսպասէինք նորակազմ Վարչութեան այս խնդրոյն նկատմամբ ընելիք տնօրենութեանցը բայց այդ մարդամեքենայք Ազգային վարչութեան անկազմակերպութենէ օգտուել նկրտելով, ճէրիտէի-Շարգիյէի միջոցաւ նամակ նամակի ետեւէ հրատարակեցին՝ մէն մի նամակներ խմբագրական դրուատանօք՝ որ ըստ մեզ եթէ այս վերջին կէտը զանց առնուէր, կարելի է ազ-

դեցութիւն մը կունենար իւրեանց հրատարակութիւններն:

Արդ, այժմու խաղցուած խաղերն, տասնից վարժապետաց վերջին ճիգերն են. այսու հանդերձ ինչ որ ալ ընեն, ընչ որ ալ բսեն, Մեղքիսեղեկ Սրբազան Ըմբոստ մ'է ամենայն Հայոց Ս. Պատրիարքին դէմ և յանձաւոր առաջի Ազգային Կեդրոնական Վարչութեան:

Ձ Ե Կ Ո Յ Ց

Բերայի Յունաց Սիլլօղոսի մէջ, անցալններն մեծանուն տոբթէօր Թըռէլի ըրած ատենախօսութեան նըկատմամբ ընտիր Քրօնիկ մը ղրկուած էր ազնիւ բարեկամներն, և մէկէն, ինչպէս որ չորեքշաբթի օրն հրատարակած էինք զայն Մարինեան ծածկաւուն ստորագրութեամբ, առանց գիտնալով թէ յիշաւի տոբթէօր մը կայ եղեր Մարինեան մականուամբ ուստի պարտաւորեցանք այսօր յայտարարել թէ յիշեալ Քրօնիկը մեզ ղրկողն Մարինեան տոբթէօրը չէ, այլ մեր մկրտած ուրիշ Մարինեան մ'է որուն այս առթիւ դարձեալ մեր շընորհակալութիւնը կը յայտնենք:

ԳԱԲԼԱՆ . ՕՅՈՒՆՈՒ

Ամէրիկանն Նիւ-Խօրգսըն զազէթասընն մուխարիւէրինտէն պիրի Հին տիսթանտա Կատալէյ ըրմաղը պօլու. նա սէյեհաճաթը էսնասընտա, պիր կիւն ըրմաղըն քէնարէնտա եալընըզա պալըք ալիամաքտա իքէն, աթիտէքի վագայը թարիֆ էյլէօր:

Պէշ ալթը թանէ պիւեիւք պալըքար թուլթուլ վէ տիշարը չըգար մըշ օլուպ, պիր պիւեիւք պալըք տուզաղա տիւշիւրմէկէ չապալամագտա իքէն, պիրտէն պիրէ խաֆիֆ պիր սէտա իշիթտիկիմաէն, էթրափըմա տէօնիւպ պագընճա, հիւ պիր ալճընըն կէօզլէրինին կէօրմէտիկի պիր մէնզարէ կէօրտիւմ, Գեամիլէն պիւեիւմիւշ օլան պիր գաբլան պէն. տէն պէշ աեագ էօթէտէ պալըքարտան պիրի իլէ օյնամագտա իտի. Պուպալըք էն սօն թուլթուլուպ տիշարը չըգարըլան պալըք օլուպ, քէնտիլինն ճան չէքիւմէսինտէ օթուն իւզէրինտէ

էթրաֆա սըչրամագտա իտի : Պալը-
ղըն հէր հարէքէթ իթմէսինտէ , գաբ-
լան էյլէնճէլի պիր սուրէթտէ քէնտի
բէնչէսիլլէ անը վուրմագտա օլուպ ,
պիր իքի քէրրէ պալըղը իւչ տէօրթ
աեաք տահա ուղաղա աթաճաք տէ-
րէճէտէ բէնչէսիլլէ շիտտէթլէ վուր-
տու : Պէն ֆէվզէլլայէ ֆէնա սու-
րէթտէ գօրգմուչ օլտուղումտան ,
հէր իտէպիլտիղիմ շէյ , կէօղլէրիմի
վէ աղղըմը աչըպ պագմագտան իպա-
րէթ իտի : Գաբլան ուչըրումտան սըյ-
ըլլըպ էնմիչ օլտուղումտան , պանա
հիւճում իթմէտիկինին սէպէպի էս-
րար նէվինտէն պիր շէյ իտի : Օ պիր
պալըղըն եանընտան տիկէրինէ կիտիպ
բէնչէսիլլէ անլէրի տէօնտիւրիւր վէ
պաղէն էթրաֆա տէօնտիւրիւր սըրա-
տա , քէնտի գուլըրուղու պէնիմ իւղէ-
րիմէ սիւրիւլիւր իտի : Շէշխանէմպէն-
տէն օն աեաք էօթէտէ պիր չալընա
տաեալը օլտուղումտան , պիր իշարէթ
վէրմէքսիլլին անը ալմագլըղա մու-
վաֆֆագ օլամաղ իտիմ : Ասըլ պէնիմ
խըղմէթքէսըրմ , նէ պախթա նայիլ
օլտուղումու կէօրմէք իւղրէ արգամ
սըրա կէլմիչ իտի : Գաբլան պալըղար
իլէ օյնատըղը դէման , մէրգում պէ-
նիմ օլտուղում եէրին ճիվարընա եէ-
թիշտիկինտէն , եալաշճա պիր աղա-
ճա չըղըպ , նազարը տըրգաթըմը
ճէլլ իթմէք իւղրէ պիր գուչ սէսի
չըղարարագ «էֆէնտի , գաբլանը զա-
ղապանտըրաճագ պիր շէյ իթմէ , օ
պիր (հիւօփիլ) օլտուղումտան , անը
կիւճէնտիլմէզսէն , օ պիր թարաֆա
կիտէր » տէտի . պու նասիհաթը թուլթ-
մագ ագըլլըք իտի : Գաբլան պէնի
հիչ վաղիֆէ իտինմէտիկինտէն , պէն
օլթամա տիւշմիւչ օլան պալըղը շէ-
քիպ տիշարը չըղարտըմ : Պու պալըգ
բէք պիւեիւք վէ քեամիլէն սաղլամ
հալտէ օլտուղումտան , պէն պալըղը
օլթատան չըղարըպ օթումն իւղէրինէ
աթընճաեատաք գաբլան էյլէնճէլի
պիր թարղտա պէքլէտի : Պատէհու
պիր քէտի պիր եուճաք իրլիկին իւ-
ղէրինէ աթըլտըղը կիպի , պալըղըն
իւղէրինէ աթըլըպ անընլա օյնատը :
Հալ ու քէյֆիեթլէրին ուլղումսուղ-
լուղումա րաղմէն , անըն ամէլ ու հա-
րէքէթլէրին կէօրմէք բէք էյլէնճէլի
իտի :

Պիր քիւչիւք քէօրէկին իթտիկի

կիպի ֆըրըլ ֆըրըլ էթրաֆա տէօնէր ,
պաղէն սայքի իւղէրիմտէն աթլար ,
վէ պատէհու պիր քէտիեթ թէհալ-
վիւլ իտիպ պալըղլարտան պիրինին
իւղէրինէ աթլամագ իւղրէ եալաշ եա-
վաշ իլէրի սիւրիւնիւր իտի : Հէր
թուլթուղում պալըղը քէնտիեթ աթ-
տըմ վէ անճագ եարըմ սաաթ կէչ-
տիքտէն սօնրա պու օեուճտան օսան-
տը : Պէն էր եա կէճ գաբլանըն
պէնիմ իւղէրիմէ կէլէճէկինի մէմուլ
իտիեօր իտի իսէմ տէ , իւրտմէթքեա-
րըմ , գաբլանըն աթվար ու հարէքէ-
թիւտէքի թէպէտտիւլիւ կէօրտիւ-
կիւնտէն «էֆէնտի «Հիւօուլիլ » սէնին-
լէ օյնաեաճագ , անըն բէնչէսիլլալթըն-
տա պիր չամուր բարչտըր կիպի օլ
տէյի նիտա իլլէտի : Էն քօն տէֆա
թուլթուպ քէնտիեթ աթաղըմ պալը-
ղը , աբանսըլ թէրք իտէրէք սինէ
սինէ , վէ պիր քէտի կիպի մըրլաեա-
րագ վէ քէք թօհաֆ հալտէ հարէ-
քէթլէր իտէրէք իւղէրիմէ կէլաի :
Անըն իրք հարէքէթի քէնտի պալըղը
սօլ գօլթուղումումն ալթընա գըստըր-
մագ օլտուղումումն , պէն տէ կէօյա
պէնիմ պիր սէվկիւլիւ քէօրէյիմ տիր
կիպի անը օգչամաեա պաշլաաբմ : Պա-
շըմտա պիր հասըր չապգա օլտու-
ղումտան , պու չաբգաեը գաբըպ օն
տագըղա գատար եախօտ անը բար-
չա բարչա իտէնէտէք անընլա օյնա-
տը : Պէնիմ պալըգ ալլաեաճագ եէ-
միմ գալմամըլ օլտուղումտան , խէյ-
թիմի շէքիպ թօրլաեարագ գաբլանըն
իքինճի հարէքէթինէ պէքլէտիմ :
Շարգանըն իլինի պիլթիրտէքտէն սօն-
րա , եանըմա կէլիպ պանա սիւրիւնէ-
րէք խօշ պիր թարղտա մըրլատըղըն-
տան , պէն տէ պուրնումտան գուլ-
րուղումտագ էլիմլէ անը օխալա-
տըմ : Պէն թէտրիճէն խէվֆ ու խա-
շիլէթիմի տէֆ իլլէտիմ իսէ տէ , ի-
չին նէ սուլարտա գարար գըլաճաղը
խուսուսընտա էնտիշէտէ իտիմ : Մէյ-
տանա չըղմասընտան թագրիպէն
գըրգ տագըղա գատար սօնրա , գաբ-
լան քէնտիինն աթվարընտա պիր թէ-
պէտտիւլ կէօսթըրմէեթ պաշլատը :
Վէալէսէլի վէ պիհուղուր պիր հալ-
տէ հարէքէթ իթմէքտէ վէ արգա-
սընտա օլան գըլլար արատա պիր
տիքիլմէքտէ իտի : Պէն գաբլանըն ,
պէնիմ իւրտմէթքեարըմըն գօգուսու-

նը ալտըղընը զանն իթտիմ վէ պէ-
նիմ պու զաննըմ սահիհ չըղտը : Ա-
եաղա գալգմաեա ճէսարէթ իթմէ-
տիմ իսէ տէ , գաբլան իւղէրիմէ հիւ-
ճիւմ իտէճէք օլուր իսէ յ սահիլտէն
ըրմաղա աթըլմաեա գարար վիրտիմ :
Ըրմագ թիմսահլար իլէ տօլու իտի ի-
սէտէ , վահշի պիր հալվանտան եէ-
նիլմէք իլէ պիր թիմսահլտան եէնիլ-
մէք արասընտա բէք չօգ ֆէրգ եօք
իտի : Պիր տէֆա գաբլան պէնիմ իւ-
ղէրիմէ կէօզ աթըպ խըրլաաը իսէ տէ
հէման իքինճի տագիգէտէ գօրգար-
ճասընա աղլատը , վէ հիւմաեթ իլին
եալաշ եալաշ պանա տօղրու կէլտի :
Խըտմէթքեար պէնիմ զարիպ օեուճ
արգատաղըմը քէմալը տիղգաթլէ կէօ-
զէթմէքտէ օլտուղու կիպի , արթըգ
գաթի սուրէթտէ հարէքէթ իթմէնին
սըրասը կէլմիչ օլտուղումու զանն իյ-
լէտիկինտէն , քէնտի թապանճասընը
աթէշ իտիպ վար գուլէթիլլէ պաղըր-
մաեա պաշլատը : Պու հարէքէթին
թէէսիլլի սայքի տէրհալ կէօրիւ-
տիւ : Գաբլան քէնտի գուլըրուղումու
էնտիրիպ պիր աղլամա սէսի չըղար-
տը վէ պանա րէսմի վէտաեը իճրա ի-
տէրճէսինէ պիր աթֆը նիկեահ ի-
տիպ օրմանըն իլինէ գաշարագ նա-
պէտիտ օլտու :

(Աւետարան)

Երկու ՏԱՐԻԷՆ ԲԺԺԵԼ

Այնպիսի ժամանակի մը հասանք
որ զաւակդ ամեն ուսումն կը սորվիւ
ուսումնաւարտ կը հռչակուի ու փո-
խանակ գործի մը ըլլալու ինչպէս որ
կը յուսայիր , անգործութեան կը դա-
տապարտուի . հայրը ալ գործ չունի
նէ թող զաւակին գործ բնտուէ :

Այս կարգէն էր նաև Հաճի Թու-
մաճան աղան որ իւր ուսումնաւարտ
զաւակին ի զուր միշտ գործ կը ընտուէր ,
երբ անցեալ օր իւր բարեկամներէն
միոյն հանդիպեցաւ որ կըսեր :

—Բարև , հաճի աղայ :

—Աստուծոյ բարին , Պ. Կ. ինչպէս
էք , աղեկ էք :

—Շնորհակալ եմ , աղեկ ենք , գուր
ինչպէս էք , աղեկ էք :

—Մեր աղեկութիւնը օրթան է :

—Խեղ ըլլայ , ճանըմ հաճի աղա ,
ինչ կայ ինչ ունիք , չօճուլը դպրո-

ցէն ելլալէն ի վեր տուններնիդ տակն ու վրայի պէս բան մըն է, անցած օր մեր տունտուն ալ կըսէր քի հաճի հանրմը սիրտսիդ պան մըն է եղեր, ինչ եղաւ, չօճուխը թուղթը չկրցա՛ւ քի առնել:

— Ինչպէս չէ՞, մինակ թուղթը առնէր, ինչ կըլլար, մրցանակ պիլէ առաւ:

— Օխ, օխ, հազ ըրի. ազգի պարծանք զաւակ մ'եղաւ, հաճի աղայ:

— Ազգի պարծանք, հը, լաքին ինծի չարչարանք:

— Մի ըսէր ընտը, հաճի աղայ, խուզի կըլմանի չօճուխը, լեզու ունի, բերան չունի, մերինները կըսեն քի մինչև իրիկուն չահնիչիքին մէջը նստած գիրք կը կարդայ:

— Էյ, ագ կարդալուն սօնը, օխ. տը տարի է, կարդալ էր նէ կարդալու լմնալու էր, զիրա ես լմնցայ գընաց, արթըգ թապ ու թագաթ գալմատը, պիթտի:

— Էյ ախպար չօճուխը ինչ ընէ, մարդ մարդասանք չը ճանչնար քի մէկուն մէկալին ինայ տէ գործ մը գըտնայ, կէնէ հաճի աղայ, ինչ խրտար ըլլայ նէ զաւակդ է. տուն պիտի իրար անցնիս տէ գործ մը պիտի ճարես, կէնէ օլտուխսա դուն մարդ կը ճանչնաս:

— Ախպար տուն չմնաց զարկի, ոտք ձեռք չմնաց պագի, պօշ, պօշ, պօշ, մէկը ավագաթ եաբ կըսէ, միւսը հէքիմ, չիտակն ըսեմ, ախպար, բայց ասեմ և ոչ ամաչեմ, ինչ մեղքս պահեմ, սալըս սէլամէթով ադ մէկ զաւակն ալ չունենայի, մէկէր էվլատըն վար տէրտին վար կըսեն եղեր նէ, սուտ չէ եղեր: Էօֆ, գարտաշ, տունըս ծախեցի, խանութս ծախեցի, կնիկ, չօճուխնիս դպրոցն է, թուղթ, գիրք, ինիֆօրմա, քառաքատա ևյլն, տարեկան հարիւր օսկիի մասրաֆ մը կայ, եկոյ, այս տարի Սարը-Շարը չերթանք քի սա մասրաֆին մէկ մասը հանենք ըսի, ինչ է նէ, խանտըրմիշ ըրի, գեղ չհանեցի, ախպար օխտը տարի այս մաճունը ես կըլեցի կըլեցի, մերինն ալ կըլեւ տուի, էյ սօնը կար պարէ:

— Աղէկ կըսես, հաճի աղա ամա, չօճուխն ինչ ընէ, խապահաթը առնորն է:

— Որին ըլլայ նէ ըլլայ, անանկ խապահաթին ալ Աստուած պէլան տայ, տիրօջն ալ, ախպար պէն կէլտիմ կիտիեօրում, ճանրմա ճան գաթաճագ տէեիլ ա, նէ եաբարսա եաբսըն, պէնիմ տաեանաճագ թագաթ թըմ գալմատը արթըք:

— Հաճի աղա, էօյլէ տէմէ իլէ օլմազ, չօճուղա պիր պիլէզիք վէրմէլի:

— Նասըլ պիլէզիք, չիմտի տէ պիր պիլէզիք մի ալմալը:

— Եօգ ճանրմ, պիլէզիք վէրմէլի տէմէքլէ պիր զէնահաթ էօյրէթմէլի տէմէք իսթէրիմ:

— Օխ, պապամ, գօբար պահճէ պան գօբար, չիմտի տէ զէնահաթ քեար մը էթմէլի էյ, զէնահաթ էօյրէնէճէք իտի իսէ, նէեէ օ գատար սէնէ օգուլթուք:

— Պէ ճանրմ զէնահաթքեար էթմէլի տէտիքսէ, գունտուրաճը եախօտ թէրզի չըրաղը էթ տէմէտիք ա՛:

— Եա նէ՞ եաբալըմ:

— Պու գատար օգուեուպ եազտըգտան սօղրա եա ավագաթ օլմալը եա հէքիմ, լաքին իլլա հէքիմ իլլա հէքիմ:

— Հա՛ անլատըմ, հասկըցայ, իքի նիզ պիր աղըգտան թիւքիւրիւեօրսուներզ, պիզիմ էֆէնտինին տէ մէրամը օ, հայրիկ ինծի Բարիզ խրկէ, երթամ բժշկուլթիւն սովրիմ գամ տէ, սանկ քեզ քէօշէն նստեցնեմ րահաթ ընես, պէքլէ պապամ պէքլէ եազ կէլսին տէ եօնճա պիթսին, գարտաշ եէտի սէնէ մէքթէպէ բարա վէրէ վէրէ նալլարըմ սէօքիւլտիւ չուլ պապաեա չըգտըք պիր խայրըմըգա օլմատը, չիմտի տէ գալգմալը եէնիտէն էթէքլէր իլէ լիրա խարճ իտիպ Բարիզէ եօլլամալը 10—15 սէնէ տէ պէքլէմէլի քի օղլումուզ կէլսին տէ բարա գազանսըն պիզի հը, հը, հը, քէօշէեէ կէչիրիպ օթուրթսուն:

— Ամա հաճի աղա, սիզ իշի զօռագօշուեօրսունուզ:

— Նէտէն:

— Ճանրմ 10—15 սէնէ պէքլէմէեէ հաճէթ եօք:

— Հը, քէշկէ եալընըզ օ օլսա, օղլում պագսանա, սէն Արեւելք օգուրմուսըն, իշտէ պիրի 10 իքինճիսի 12, օ պիրի 14 սէնէլէր Բարիզտէ

հէքիմիք օգուտուգտան սօղրա կէչինմէլէրինտէն աճիզ գալարաք, պինլէրլէ լիրալըք գըզ արամագտա տըրլար քի ճախա իլէ պինտիքլէրի առապա բարտարընը գառընըն թրախօմասը իլէ էօտէսինլէր տէյի, սէն քիմին էվինի սօրուեօրսուն:

— Հաճի աղա, զաննըմճա սիզի ալտաթմըշ օլմալը տըրլար:

— Ճանրմ ալտաթմըշ տըրլար տա սէօզ միւ եա՛, իշթէ սանա Արեւելքի օգու տէեօրում պէ գարտաշ:

— Հաճի աղա, էկէր սէօզինիւզ Արեւելքտէ նէշը օլունան իլանլար իշին իսէ, օնլար Արեւելքին մեսուլ օլմատըղը եիւզիւն իւլիւճիւ սահիֆէսինտէ եազըլմըշ օլտուղունտան եազանլարըն քէյֆինէ մէրպուլթ իլանլար տըր, Արեւելք օ իլանլարըն մէալինէ պագմագտան զիեատէ քաշ սիւթիւնտէն իպարէթ օլտուղունու պագար, օ եիւզտէ բարայը վէրէն տիւտիւլիւ չալար:

— Էյ սանքի նէ տէմէք իսթէրսին:

— Տէմէք իսթէրիմ քի օ 10—12—14 սէնէ հէքիմիք էօյրէնմիշ տէեէնլէր հէք եալան տըր:

— Եալան մը տըր:

— Էվէթ եալան, հէմ գուլթուզլը եալան տըր:

— Ճանրմ, հիչ պէօյլէ իւսթիւ աչըգ եալան տա սէօյլէնիթ մի:

— Նէյէ տէնիլմէզ, սուրաթ պէնիմ տէեիլ մի տէմիշ հէրիֆ, իսթէրսէմ ութանըրմ:

Պաղչէճիկցի սպասուհին որ կունկնդրէր այս խօսակցութեան ըսաւ:

— Հըպա՛, աղէկէլ կըսի:

— Սանքի տուն ինչ ըսել կուզես:

— Ինչ ըսել ուզիմ կը, ըտոնք էմ մէնէլ իրաւ խօրաթայի՛ . . .

— Պէ ախպար, դուք գեղացի կընիկներ էք, խամուր իշի չը խառխառնուիք նէ սանքի չըլլար:

— Էգ ինչ խառնուրդ է հաճի աղա:

— Ինչ ըսել պիտի ըլլայ, հիմայ այդ իլաններուն սուտ ու վուտ ըլլալը մարդ չհասկցաւ տէ հէմէն տուք հասկցաք հա:

— Ինչու չի՞, պէ ախպար, մենք էն տեղ մեր գեղացի մէկ բժիշկ մը ունինք, էֆէնտի որ երկու տարի տալիան կըսին ինչ կըսին կնաց ու թաս թամամ բժիշկ մ'եղաւ օրթան

ընկաւ, սուտ՝ պտոր ըսիմ:

— Կարելի է այդ ըսած մարդեր-
նիդ զաթընտան բժիշկ էր տէ, ետքէն
թամամլամիշ ընելու գնաց:

Ձէ, չէ, անի ասլընտան վարժապետ
էր, տնէ տուն վարժապետութիւն կընէր:

— Ասլընտան վարժապետ էր տէ,
իտալիա դնաց ու երկու տարուան
մէջ բժիշկ եղաւ հա՞:

— Հըպա, չես հաւատարնը, հար-
ցուր:

— Մարդ Աստուծոյ, ո՞րի հարցնեմ
ազըլ, իզան, կէօղ թերազի, ադ-
մարդը իտալէրէն գիտէր պարէ:

— Ձի՛, էն չաղ նալ չէր գիտէր,
հիմայ ալ չգիտէր կըսին:

— Ադ ըսածդ չաղաթան մ'ըլլա-
լու է:

— Մեր գիտցածը երկու տարուան
մէջ մարդ ո՛չ թէ բժիշկութիւն, այլ
եամախոթութիւն անգամ չկրնար սովորիլ:

— Ինչ, սանքի էդ մարդը չարա-
թան է կըսիք:

Ինչ ըլլալը չենք գիտէր, որովհե-
տեւ այդ անունով մարդ չենք ճանչ-
նար, այսչափ միայն կըսենք որ ձեր
այդ Եֆէնտի բժիշկ ըսածնիդ հա-
ւանականարար Եֆէնտի եամախ մը
ըլլալու է, որովհետեւ մարդ իտալե-
րէն չգիտնալով և երկու տարի իտա-
լիա մնալով բաց ի եամախութենէ ու-
րիշ բան մը սովորած չկրնար ըլլար,
ասոր մեր խիղճն ալ կը վկայէ, ձեր
Եֆէնտի ըսածնուդ ալ, կը մնայ
գիտնալ թէ խիղճ ունի այդ մարդը:
Եթէ խիղճ ունենար, բժշկութիւն չէր
ընէր, ստակ չահելու համար այդպիս-
եաց արհեստք չեն պակսիր:

ՄԱՐԻՆԵԱՆ

ՔԵՅՅՏԵՆ ԷՆԻՇ

Ասհապը մէսարիֆ իչին գէօյէ չը-
քըլ պիր պէլա, գէօյտէն էնիշ եինէ
պիր պէլա: Պիզիմ համբարձում աղա
էհլի Մարեամ տուտունուն եէվմի
թէշվիգաթընտան վէլէհ կէթիրիպ Սա-
րը եար Եէնի մահալլէսինէ եազըլա
կիթմիշ իտի. թէէսիւֆանէ օլարաք
գիրասընըն ուճուղուղունա թամաէն
Ձիֆթ սուեու տաղընըն թա՛ թէփէ-
սինտէ պիր էվ գիրալամըլ իտի. էվէ-
լի կիւն չարչրտա պիր տօսթունա թէ-
սատիւֆ իտէրէք աթիտէքի միւքեա-
լէմէեէ պաշլատըլար:

— Համբարձում աղա գէօյտէն էն-
տինիզ մի...:

— Նէ՞ պու սէնտէ, գէօյիւն ասըլ
զէֆթի չըգաճաք զէմանը չիմտի տիր:

— Օ տաղըն թէփէսինտէ՞ մի զէֆ-
թի չըգաճաք... պէշ օն կիւն տահա
կէլէճէք օլուրսա օրաեա գուրտ էնէր:

— Ճանըմ պիլիեօրում հավալար
էքչիտի ամա, նէ եաբարսըն:

— Նէ եաբաճաքսըն արթըք գէօյ-
տէն էնի վէր:

— Սէօյլէմէսի գօլայ, սատէ իքի
եիւզ օթուզ գուրուշ չէօք բարասը
խտէեօրլար:

— Մաշալլահ՛. նէ գատար շէյ եէ-
տինիզ քի պու գատար չէօթիւնիւզ
արթմըլ:

— Պիզտէ չէօք՝ նէ կէզէր գարտաշ,
օթուրտուղումուզ էվին իքի սէնէլիք
չէօք բարասը պօրճու վարըմըլ, Պէ-
լէտիեէ պիզտէն իտէեօր:

— Էվին սահապընտան ալ տէ:

— Պին՝ սէօյլէ կէօյ թէգքէրէսի
վէրմէեօր, սէն վէր տէ գիրաեա սայ
տէեօր, կէլ պաք քի գիրաեա վէրմի-
շիմ պօրճում եօք նէ եաբաճաղըմ
պիլմէմ:

— Պագընտը, պիր ինսան պօրճու
օլմաստ տա՛ նէ եաբաճաղըմ տիյէ
տիւշիւնմէլիեիմիշ մէկէր:

Գատը գէօյիւնտէ տիլէր պիր էվտէ:

— Արթինիկ աղա Պէյօղլունտաքի
էվի սիւտիրէ իտիք, արթըք էնէճէք
վագըլթ տա կէլտի:

— Օնու պէն տէ պիլիեօրում ամա,
թամ եիրմի լիրա լաղըմ քի գէօյտէն
էնէլիմ:

— Էյ արթըք բէք պօշ լաղըրտը
տըր էթտիղին, հիշ իշիթմէմիշիմ քի
կէօյ իչին եիրմի լիրա մասրաֆ կիթ-
սին:

— Կէօյ մասրաֆը տէեիլ տէտիղիմ.
գասապը տըր, պագալը տըր, զարզա-
վաթճըսը տըր, պուշլարըն հէբսի բա-
րա իտէր:

— Նէ օլուր, պիզ էնէրիլ տէ սօղ-
րամա եալաշ եալաշ վէրիբսին, տճէ-
լէլէրի՛ նէ տիր:

— Օնլարըն տա աճէլէ իթտիքլէրի
եօք, եալընըլ գօյվէրմէզլէր քի կէօյ-
լէրի մավունաեա գօեալըմ:

— Պիզտէ նէ եաբարըլ պիլիբսին,
կիզլիճէ մավունաեա Ռիզա բաշա իս.
կէլէսինէ եանաշտըրթըրըլ, կէօյիւ

համալար օրաեա թաշտընլար:

— Պիզտէն էվէլ պիր իքի կէօյ օն-
տան գաշըրմըլլար տա, գասապլար
չիմտի կիւնտէլիքլէ ատամ պէքլէթի-
եօրլար օրտա:

— Էյ Մօտատան կէօյիւ մավունա-
եա գօյսաք գիմ՝ տուեաճաք:

— Օրտան տա օլմազ, գէօյիւն տիւ-
քեանճըլարը օրանըն գահվէճիսինէ
այլըք պաղլամըլլար, էօյլէ պիր շէյ
օլտուղու կիպի չաբըճաք հապէր վէ-
րիեօր:

— Պաշկա նէրտէ իսկէլէ վար -
ճապ:

— Հայտար բաշա վար ամա, օտա
օլմազ, Ռէթինին թիւթիւն գօլճուլա-
րը զարզավաթճըլարա, պագալլարա
տա գօլճուլուգ էտէեօրլար:

— Աճապա պիր պալօն կէթիրթ-
սէք նասըլ օլուր:

— Օնտան պաշկա չարէ եօք ամա
նէրտէ՛ պուլմալը:

Հէյպէլի Ատասընտա Լիվարեա
սըրասընտաքի էվլէրին պիրինտէ:

— Պիր տահա սէնին սէօղիւնէ ու-
եուպ տա եաղըք իչին Ատաեա կէ-
լիրսէմ եիւզիւմէ թիւքիւր:

— Գա նիշին՝ Ատատան նէ՞ զի-
եան կէօրտիւն:

— Նէ՞ իչին օլաճաք, տէօրթ եա-
նը տէնիզ, գարատան եօլու եօք քի
ատամ Ստանպօլա էնսին:

— Մեղա Յիսուսում, պու գատար
վաբօրլար վար իսթէտիղին վագըլթ էն:

— Պիզիմ էնմէմիզ գօլայ, կէօյլէ-
րի պուրտա՞ մը պրագալըմ:

— Էյ բէք թօհաֆսըն վիչէն աղա,
հէր սէնէ նասըլ մավունայըլա էնտի-
րիբսէք կէնէ էօյլէ եաբարըլ:

— Գօյվէրիբէրսէ էյի շէյ. գէօ-
եիւն չօրպաճըլարընա թիւքեանճըլար
ըլլալթ վէրմիշլէր, միսաֆիրլէր թէք-
միլ պօրճըլարըն վէրմէտէն կէօյլէրինի
պրաքմաեօրլար քի էնտիրսինլէր, չիմ-
տի Պէօեիւք տէրէտէ օլմուշ օլաեք-
տըք, ուսուլէթլէ կէօյիւմիւզիւ արա-
պալըլա տաղտան Պէյօղլունա էնտի-
րիբ իտիք:

— Գիմին հատտինէ քի ճէսաթէթ
իտիպ տէ կէօյիւմիւզիւ պըրաքմա-
եաճաքլար, ալաճաքլարը վար ըսա
պիր արզուհալ վէրսինլէր տէ գօ տա-
վա էթսինլէր:

— Օհ, պէնիմ ալօգաթ մատամըմ:

ծնւար տա՝ պիղ կէօջիւ պրաքմանքդ
սէն իստէրսէն կիթ արգըհալ վէր հագ-
գըմըզա տէօրլար . . շիմտի գիմին
հատտինէ քի ճէսարէթ էտիպ տէ
կէօջիւնիւ էնտիրէճէք Հէյպէլի Ս.
տասընտան :

— Էյլէ իսէ պիր սահաթ էվէլ
ուֆաք թէֆէք պորճլարը թէմիլլէ-
մէէէ պագ քի վագթիմտէ եէրիմիզէ
էնէլիմ :

— Էյէր իշ օ սըրաեա գալըրսա
պիզ պու գըշ պուրալընը :

— Էյ զայէր սօնունա գատար
պորճումուզու վէրմէէէճէքսին :

— Պիր եանտան վէրէյիմ տէյէլիմ,
եինէ պիր եանտան պորճ արթաճագ-
տէյիլ մի :

— Պանա գալըրսա պունուն պաշ-
կա պիր գօլայը վար :

— Նէ՞ գօլայը վար :

— Հէր կիւն Ստանպօլա էնիլինտէ
իրիճէ պիրէր պօհճա էշեա պարապէր
թաշը :

— Էյի տէտին համալլըգ բարասը-
տա վէրմէյիլ ամա պրօյը, սանտալ-
եալէրի, մասայը՞ նասըլ կէօթիւրմէլէ :

— Յնլարն տա պիրէր այեաղընը
եէրինտէն չըքարըրըզ, իքիչէր իւչէր,
եաքտըրմաղա կէօթիւրիւեօրում տէր-
սին :

Ինանըրսան Սօֆի տուտու բէք
կիւզէլ տիւչիւնտին տէյէրէք պէօյ-
լէճէ գալիլիգարար էտէրլէր :

Մէվսուգէն ալաղըմըզ պիր մա-
լիւմաթա նազարէն, էվէլքի սապահ-
տան պէտ իլէ՞ սապահլարը վիչէն ա-
ղանըն իրիճէ պիրէր պօղչէ իլէ վա-
բօրա կիրտիկինի պագը տօսթլարը
թարաֆընտան միւշահատէ օլունմուշ
տըր :

ԳԼԹՐԻԶՄ

— Ուստա Կարապետ օ էլինտէքի
բալամուտլար գօքմուշա պէնզէեօրլար :

— Զէվզէյիմ վար . . Նէրտէն աղ-
նատըն քի գօքմուշ տըր :

— Նասըլ զէվզէք իշտէ պագսանա
գուլագլարը պէմպէեազ, կէօղլէրի ի-
չէրի պաթմըշ, գօքմուտ տինեաեք
թուլմուշ . . :

— Պօշլագըրտը էֆէնտիմ, տօք-
թէօր Ռօպէսսօնա տահա շիմտի մու-
աեէնէ էթտիրթտիմտէ էօյլէ ալալմ :

— Օճաքլար սիւբիւրէեիմ . . :

— Օճաքը, շու խանըն օճաղընը
սիւբիւրմէէէ նէ՞ վէրէեիմ :

— Պիթմիշ ֆիեաթ 60 զուրուշա
սիւբիւրիւրիւմ :

— Պիր օճաք սիւբիւրմէէէ 60
զուրուշ իթէտիլէրինի տահա եէնի
իշիթիեօրում :

— Էֆէնտի պու օճաք պիտիլին
օճաքլարտան տէեիլ պունա Արեւիք
օճաղը տէրլէր քի իւշ տէօրթ սիւ-
բիւրկէ իլէ թէմիլլէնիւր շէյ տէեիլ :

— Հաճի պէկս եկոյ սա պախալէն
հօխա մը սխտօր աունենք ու բարով
տախտախու ֆաուուլեա բաշասի մը
ուտինք :

— Ուտինք էֆէնտըմ, պախալ ա-
ղասը, սարմուսաղը նասըլ վէրիեօր-
սուն :

— Էֆէնտիմ սարմուսաք տէօրթ
զուրուշա օլուր :

— Հէրիւֆ տահա կէչէն հաֆթա
իքի զուրուշա ալալմ :

— Կէչէն հաֆթա էօյլէ իտի ամա
բիեաճա ֆըրլատը պիլիեօն՝ մը :

— Հաճի պէկ, ես էնպէս քէֆշ կը-
նիմ ուր, ա սըխտօրն ուր երկու զու-
րուշ վրայ տրեր է իսէնը կէնէ բու-
լիթիխան պօղուլ տի չալէ :

Ա. Ս.

ՄԷՎԳԻ ՎԷ ՏԱԵԱԳ

Շիրքէթի խայրիէնին ասհարը
խայրիէլէրինտէն օլարաք, Գուզկուն-
նուք ահալիսինին եէտիլի տաեաք վէ
պէշ ալթը քիչինին տախի մահպուսի-
յէթի մալիւմ տիր, Շիրքէթի խայրի-
յէճէ բիրէ գատար էհէմիլլէթի պու-
լունմայան պու մէսէլէ, ահալինին՝
պաշ թարաֆընտա տուրաճագ պիլէ
եէր պուլամատըղընտան, մէվքիյէ կիր-
մէլէրինտէն նէչէթ իթմիշ տիր : Շիր-
քէթին նզամընճա՝ էն եաքըն օլան
իսկէլէյէ գըշ թարաֆընտա պուլու-
նան եօլնու 40 բարա մէվքը իւճրէթի
վէրէճէք տիր : մէսէլա քէօքրիւտէն
Գապաթաշա եախօտ Գուզկուննուղա
պիլէթ օթուզ բարա օլտուղու հալտէ
մէվքը 40 բարա տըր : հաթտա իւս-
կիւտար վաբօրլարընտա մէվքը 20
բարա իսէտէ Անատօլ գըյըսընա իլլէ-
յէն վաբօրլարտան իւսկիւտարա օղ-
րաեանլար 40 բարա ալըրլար : հիշ

պէօյլէ շէյ օլուր մը տիլէճէքլէր . . .
շիրքէթ պու, հանկը իստէտիլի շէյ-
օլմաեօր քի, հանկը սուլի թէտպիրի-
նէ քիմ նէ գարըշապիլի քի : նիզամը
պու տուր, ամա պու նիզամ նիզամ-
սըզ ըմըշ, օնուտա ահալիտէն սօրմադ-
լար : ահալինին պօրճու քէնտիլտէն
իստէնիլէն բարաեք՝ հէր նէ մքտար
օլուր իսէ օլսուն վէրիպ, պիլէթինի
ալմալը, (բարա պօղտուրմահատա
կէլմէզ, օրասը սարաֆ տիւքեանը
տէյիլ, եալընըզ ուֆաքըք օնտան սար-
րաֆ տիւքեանընա կիտէր) ալա սէս
չըքարմաքսըզըն վաբօրա կիրմէլի :
օթուր տէրլէրսէ օթուրմալը, տուր
տէրլէրսէ տուրմալը : պաշկա թիւր-
լիւ պէլատան սալիմ օլմաք միւմքիւն
տէյիլ :

Գուզկուննուք ահալիսի, կէօրիւ-
նիւր քի պուրալարա վաքըֆ օլմատը-
ղընտան, զաթէն բէք չօք եօլնուպը
պուլունան մէվքիւր 19 նօմէրօ վաբօ-
րա իւշիւշիւրլէր, պին քիչիյի միւթէ-
ճավուզ եօլնուլար եալընըզ պաշ թա-
րաֆընտա սըլամաեաճաքլարընտան,
քիմսէ պուլունմայան գըշ թարաֆընտ
կիրմէք իսթէրլէր, մէմուր պըրաքմազ,
ահալի գարըք քօր : գալկա նէրտէն
չըքար տէմիլլէր, տաեաք բաթըրտը-
սը տըր պաշլար վէ էմսալի միսիլու
տաեաքտան սօղրա զապըթաեա միւ-
րաճաթլա 7-8 քիչի Բօլիսէ թէպիմ
օլունուր քի քուսուր քալան իքմալ
օլունուր : Արեւելքին մուհարիլլէրին-
տէն պիրի տախի պու գարաշալըգ-
տա պուլունարաք, Շիրքէթին իշպու
նիզամսըզըղընա՝ մուհարիլիկի վա-
զիֆէսինտէն օլարաք, պիր նիզամ վազ
էթմէկէ չըգըշտըղընտան, միւքեաֆա-
թէն նիզամը վէչհ իւզրէ միւքէմմէլ
պիր տայաք եէր : (Նյ գուեուտան
չըգտը ամա տէմիշ, պէնտէտէ հալ
գալմատը) Պագը ճահիլլէր տէմէքտէ
իմիլլէր քի Շմէնտըֆէր գօմբանեալա-
րը վէ թընէլ գալապալըգ օլուպ եէր
պուլունմատըղը հալտէ մէվքիսիլ պի-
լէթ ալանլարը, մէվգի ալմագսըզըն
պիրինճի եա իքինճի մէվքիյէ գօեօր.
շիրքէթին տախի վազիֆէսի իտի քի
եօլնուլարա պիր եէր կէօթէրսին . .
նէ պօշ լագըրտըլար, ահալի վաբօր-
լարտա տուրաճագ վէ օթուրաճագ
եէր պուլամագըմըշ, Շիրքէթին նէ՞
վազիֆէսի :

ԵԱՆԿԵՆԱ ԳԱՐՁԸ ԱՆՈՆԻՄ ՄԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՐ-
 ՍՏԱՆՊՈԼ ՎԷ ՍՆԱՍՈԼՈՒ ԻԶԻՆ ՄԻԻՏԻՐԻ ՎԷ ԱՃԷՆԹԷ
 ԱԼԷՔՍԱՆԴՐ ԳՈՒՐՄՈՒԶԻ
LA ROUENNAISE

1837 ՏԷ ԹԷԷՄԻՍ ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ
 ՄԷՐՄԱՅԷ 4000,000 ՖՐԱՆԲ

ԻՏԺԻԱԺ ագչէսի տախիլի հիսապ տէկիլ տիր

L'INDUSTRIELLE

ԵԱՆԿԵՆ ՇԻԻՊԵՍԻՆՏԷՆ 1,500,000 ՖՐԱՆԲ

ԱՍԸԼ ՄԷՐՄԱՅԷ 5,000,000 »

LA CAISSE D'ASSURANCES MUTUELLES

Եանդընտան մա'տա աղնամ' վէ հայվանաթ տախի սիկուրթա օլընուր:
 Թալսիլի մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէր Գալաթատա Գարանթի-
 նա օօգաղընտա Լէօն խանընտա 1, 2, 3, 4, նօմէրօլու իտարէխանէյէ
 Թէշրիֆ իթմէլէրի:

ԷՏԻՐՆԷ ՎԷ ՇԱՐԳԻ ԲՈՒՄԷԼԻ ԱՃԷՆԹԷ ՎԷ ՄԻԻՏԻՐԻ

Գ. ՏԵԼԻԳԱԹՕՍ

ԲԷԹՐԻ ԳՕՃԱՊԱՇԵԱՆ

Բ. Գօճապաշեան, էօյչիւ իւզրէ վէ
 հաղըր հէրնէվ կէօկէլէրէր զայէթ էհ-
 վէն ֆիլիթ իւզրէ եարար վէ մէրա-
 մ թ իտէր միւյթէրի թարաֆընտան
 սրարըջ օլուն կէօմլէք վէ սալիւրէ պէ-
 յէնիլմէտիկի թաղաիրաէ կէրուլէ ա-
 լընըր վէ էն իյի գօլա վէ իւթիւ եա-
 բըրըր մահալը իտարէսի Գալաթատա
 եիւքսէք գալաթըրմտա Ն. 52 մաղա-
 զ ստա տըր:

ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՅՑԵՏՈՄՍԻ

Լաւ ագոյն քաւթօնի վրայ ա-
 մէն լեզու աւկը պատրաստուի
 իգին 100 հատը 10 դհէկն.
 պէտք ունեցողները պէտք է
 դիմեն Գ. Պաղտատլեան տը-
 պարան Յակոբեան խան

Թիւ 13 Կ. Պոլիս:

— 52 —

քանզի եթէ չերթամ շատ պիտի տխրի այն
 և ես դժբաղդ պիտի ըլլամ:

—Ուրեմն այդ չափ կը սիրես՝ այդ դա-
 ղիացին:

—Ոհ հայր իմ, աներեւակայելի բուռն
 սիրով կը սիրեմ, անոր հոս մնալու համար ը-
 րած աղաչանաց քու մերժումդ տեսնելով,
 հայր իմ, պահ մը զքեզ անագորիւն կարծե-
 ցի. . . ներէ հայր, կարելի է ասի սէր մը չէ,
 այլ խելագարութիւն. սակայն ինձ համար ա-
 ւելի հեշտ է այս խելագարութեանս մթնոլոր-
 տին մէջ մեռնիլ, քան՝ իրականութեան դառ-
 նալով տառապեալ ապրիլ. . .

—Լաւ, լաւ, վաղը գնայ զինքը տեսնել
 և երջանիկ եղիք, տար՝ երկինք՝ որ տառա-
 պանաց լեզի բսփակը շուտ չը թափուէր ան-
 մեղ սրտիդ վրայ, այսու հանգերձ, գիտեմ որ
 խիստ վեհանձն երիտասարդ մ'է դեր կոմսը և
 պիտի յարդէ քու պատիւդ. . .

—Հայր իմ՝ . . ըսաւ Եւփիմէ գլուխը վե-
 հօրէն բարձրացնելով,

—Ներէ աղջիկս փութաց ըսել Մուրաա-
 ճա. շատ հեռու դացած ըլլալն զգալով, նե-
 րէ որ քու առաքինութեանդ վրայ վայրկեան
 մը տարակուսելու համարձակեցայ. և սակայն
 միակ դու կաս աշխարհի մէջ ինձ համար, եթէ
 քէզի դժբաղտութիւն մը պատահի, ոհ, ան-
 մխիթար կը մեռնիմ:

— 49 —

յիշատակ մը որ միշտ մեր սրտին մէջ պիտի
 պահենք:

—Պարոն, չեմ գիտեր ինչպէս յայտնեմ
 իմ երախտագիտութիւնս ձեր այն սիրալիր և
 վեհանձնական ընդունելութեան. իսկ գալով
 աղնուսհի օրիորդին, նորա իմ կեանքս կը
 պարտիմ, ուստի երբ որ ուզէ, դարձեալ իրն
 է նա:

Եւփիմէ բոլորովին շառագունելով պա-
 տասխանեց:

—Պարոն դեր կոմսը մեծ կարեւորութիւն
 կընծայէ դոյզն հիւրասիրութեան մը. ձեր առ-
 մեծարոյ հորս նկատմամբ տածած բարեկա-
 մութիւննիդ արդէն մեծ պատիւ է մեզ, եր-
 Թաք բարեաւ դեր կոմս ըսաւ ձեռքը երկնցնե-
 լով, ի կրկին տեսութիւն:

Արդիւր այս ձեռքը բռնեց և կարծես
 քաշողական ջօրութեամբ մը երկու ձեռներ
 իրար կառչած մնացին վայրկեան մը:

Պատեհաբար ծերունին Սիմոնին իմաց
 տուաւ թէ մեկնելու համար ամեն ինչ պատ-
 րաստ էր, վերջին մնաբարեաւներն փոխա-
 նակուելէ յետոյ, երկու սպասաւորաց օգնու-
 թեամբ Արդիւր պատգարակ փոխադրուեցաւ
 և երբ կը պատրաստուէին պատգարակակիր-
 ներն ճամբայ ելնել, Արդիւր կեցուց զանոնք:

—Երբ կուգեք որ կառքը զրկեմ օրիորդ

ԽԱՉԻԿ ԷՔԻՆՃԵԱՆ

Մ Օ Տ Ի Ս Թ Ո

62 ԳԱՆԱԹԱ ԵԻԻՔՍԵՔ ԳԱՆՏԸՐԸՄ 62

Իշպու Մօտիս/ժա մաղաղասընտա հէր նէվ ֆիս/ժանլար վէ Բարիզին սօն մօտա շաբկալարը ետըլլըր :

Վաֆ/ժիղ թագըմլարը , շաբկա վէ սայիրէ իշին զայէ/ժ զարիֆ թիւյ վէ չիչէրէր, կէլինլիը կրիլան/ժալար, զէն- նէ իշին կիւտէրի Բէնէէ վէ քէթէն վէ իրէրլի էլտիվէնլէր , էրքէք չօճուըլար իշին շապկալար ստթըլմտղտտ տըր :

Իշպու մաղաղսյա թէշրիֆէ րադ- պէթ պուլուրաճար զէվաթ , կէրէք ետըլլըրաճար ֆիստան վէ շապկալա- րն պիշիմինճէ վէ կէրէք ֆիլա/ժլա- րըն էհվէնիլէթինճէ ֆէվզէլատէ մէմ. նուն օլլընըր :

Սապըգ Մամուլ զաղէթասընըն սահլպ վէ նաշիրի Այվազեան Դէորգ- էֆէնտի պու տէֆա Դալաթասա իր- սի խանընտա պիր տէպպօ աշմըլ օ- լուպ, Միտիլլի ատաաընըն մահսուլը սաֆիսի օլմագ իւզրէ էն ալէա ճընի զէյթին եաղը վէ նէվ պէ նէվ Պօհճա

Ատասը շարապլարը վէ սապուն վէ իզմիր մաստիգասը , զաեէթ էհվէն ֆիեաթ իլէ ֆիրուլս իթմէքտէ տիր :

Իշպու տէպպօյա միւրաճաաթա րաղպէթ իտէճէք զէվաթըն հէր հալ- տէ մէմնուն օլաճաքլարը պի իշթիպահ տըր :

Տաշրալար իշին սըբարըլ գապուլ օլլընուր :

ԵԶԱԿԱՆ ԱՌԻԹ

Ընթերցատէր հասարակութեան ղիւ- րութիւն մ' ընծայելու նպատակաւ պատ- շաճ դատեցինք մեր գրատան սեփական- ղրքերէն հետեւեալներն ի վ. ճառ հանել մեծագոյն պեղչերով :

	Գէն	Հին նոր
Գաղտնիք հաւատաքնութեան պատկերազարդ .	20	15
Բերալի Գիշերներ, վեպ հեղ .	15	8
Արբա Գօնթիան/ժէն, վէպ թրգ .	10	6
Թուարանութիւն ընդ հ. 2 հտր .	78	20
Առողջարանութիւն ամուս- նութեան	8	5
Հապար և մի տառարկաւոր բաճք .	10	5

Բնական պատմութիւն նախ- նական .

25

Համառօտագոյն բառարան Հայ. Գաղ. հանդերձ գը- րուցատրութեամբ .

10 5

Բառգրքուկ հայ. գաղ .

7 4

Նոր քերականութիւն հայե- րէն .

4 2

Ընթերցարան պատկերազարդ

21 2

Անկանոն բայեր գաղ. յեղ .

8 5

Ը դունելութիւնք » »

5 3

Նարեկ պատկերազարդ փո- քոր ոսկ .

17 10

Նարեկ մեծադիր .

8 5

Սաղմոս Բ. դմապատկեր փոքր .

8 4

Առաջնորդ անդղ. լեզուի .

10 6

Գեղադրութիւն Հայկական :

5 3

Գնել ուզողները պէտք է դիմեն մեր գրատունն Յակոբեան խան թիւ 13 : Գա- ւառներէն յանձնարարութիւնը կ'ընդուն- ուին պարմանաւ որ 50 դրշի գումարէ պակաս չօ լինին :

Գ. ՊԱՆՏԱՏԼԵԱՆ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ

ԱՆՏՕՆ ՈՒՔԱՅԱՆ

ԽՄԱՐԳԻՐ 3. Մ. ՀԱՃԵԱՆ

— 50 —

հարցուց Եւփիմէին՝ որ դրան սեմը կեցած , տխրութեամբ Արդիւրին մեկնիլը կը դիտէր :

Եւփիմէ փոքր ինչ վարանեցաւ , բայց իւր վրայ բուռն ճիւղ մը ընելով պատասխանեց :

— Վաղն առաւօտ դեր կոմս :

Այս պատասխանէն Արդիւր խիստ հըրճ- ուելով , ձեռքովը վերջին բարեւ մը ուղղելէ յետոյ , պատգարակիւրներուն նշան ըրաւ որ ճամբայ ելնեն . տոքթէօր կիւլեան ալ պատ- գարակին հետեւելով մեկնեցան :

Եւփիմէ պատգարակին մինչև փողոցին ան- կիւնէն անհետանալը , դրան սեմին վրայ ան- շարժ մնաց , և չը գիտցուիր դեռ որչափ ա- տեն արձանացած պիտի մնար եթէ հօրը ձայ- նը չառնէր որ զինքը կը կոչէր :

Եւփիմէ մէկէն ի մէկ սթափելով , արտա- սուապղտոր աչքերը գաշկիւնակովը սրբեց , յետոյ դուռը դոցեց և խուցը մտաւ :

— Տխուր կերեխ աղջիկս ըսաւ հայրը անձկանօք Եւփիմէի դէմքը դիտելով :

— Այո հայր իմ տխուր եմ , բայց անշուշտ պիտի մոռնամ այս ամենը :

— Տար Աստուած որ մոռնայիր , ինչպէս որ ինքը հաւանականօրէն մոռցաւ զքեզ :

— Զիս մոռցաւ կըսես հայր . . . ուրեմն այսչափ ապերախտ կը կարծես զայն . . . ոհ հայր իմ որքան կարհամարես մարդիկը . . .

— 51 —

— Ես ոչ ոք կարհամարեմ , այլ , կը տես- նեմ , կը յիշես , ըսաւ որ գետպանատան կառքը պիտի ղրկէր . . .

— Այո ըսաւ :

— Այո ըսաւ , բայց մեկնելու ժամուն չը հարցուց թէ կառքը երբ պիտի ղրկէ , առ- պարզապէս կը նշանակէ թէ . . .

— Բայց ինձի հարցուց հայր իմ . . .

— Ահ , ուր՝ և երբ հարցուց :

— Մեկնելու ժամուն պատգարակին մէջ :

— Եւ ինչ պատասխանեցիր :

Այս անգամ Եւփիմէ փոքրինչ աւելի չը- փոթեցաւ , բայց անյողդողդ պատասխանեց :

— Վաղն առաւօտ ըսի :

— Վաղն առաւօտ՝ ըսիր , վաղն՝ առաւօտ . . . և պիտի երթամ . . .

— Դու խօսք տուիր հայր :

— Իրաւ է , խօք տուի կմկմաց խելճ մատենագիրը . բայց դու այդ անտիական հա- սակաւդ միայնակ գաղիոյ դետպանատունն յաճախելդ տեսնողը ինչ՝ պիտի ըսէ . բարո- յապէս մահաւան պիտի դիմես խելճ աղջիկս :

— Ըսել կուզես որ ամեն մարդ զիս պիտի այպանէ այնպէս չէ՞ . . .

— Անշուշտ . . .

— Հօգս չէ . դու չը պիտի այպանէս , դու միշտ պիտի սիրես զիս ուստի , պիտի երթամ ,